

УДК 159.9

Орловська І. – ст. гр. БП-41

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя

КОНФЛІКТ ЯК ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФЕНОМЕН

Науковий керівник: викладач Моначин І.Л.

Слово "конфлікт" у перекладі з латинської мови означає "зіткнення". В основі будь-якого конфлікту лежить протиріччя, що призводить або до конструктивних наслідків (наприклад, до посилення групової динаміки розвитку колективу), або до деструктивних (наприклад, до розвалу колективу).

Поняття "конфлікт" характеризується винятковою широтою змісту і вживається у різноманітних значеннях. Найчастіше вчені визначають конфлікт як зіткнення, серйозну незгоду, суперечку. При цьому дане визначення можна доповнити положенням, що воно пов'язане з гострими емоційними переживаннями, обумовлене протилежністю чи розбіжністю інтересів, поглядів та ціннісних орієнтацій учасників конфлікту.

У психології під конфліктом розуміють "зіткнення протилежно спрямованих цілей, інтересів, позицій, думок чи поглядів опонентів або суб'єктів взаємодії". У зв'язку з цим можна дати визначення конфлікту як однієї з форм людської взаємодії, в основі якої лежать різного роду реальні чи ілюзорні, об'єктивні чи суб'єктивні, різною мірою усвідомлені протиріччя між людьми зі спробами їх вирішення на тлі прояву емоцій.

Г.В.Ложкін і Н.І.Повякель вважають, що в основі будь-якого конфлікту лежить ситуація, яка включає в себе або суперечливі позиції сторін з будь-якого приводу або протилежні цілі та засоби їх досягнення. Однак, аналіз конфліктної ситуації, яка лежить в основі конфлікту завжди розпочинається з означення проблеми конфлікту – згідно з потребами і інтересами. Проблема в конфлікті - це завжди перепона щодо реалізації мети з якою пов'язані не тільки інтереси, але і переживання людей. Перепона, блокування реалізації потреб і інтересів в конфлікті завжди пов'язане із спілкуванням, оскільки діяльність не рідко сприймається особистістю як перепона.

Н.В.Грیشина пропонує визначати соціально-психологічний конфлікт як зіткнення, що виникає і протікає у сфері спілкування і викликане суперечливими цілями, способами поведінки, установками людей в умовах їхнього прагнення до досягнення певних цілей.

Англійський соціолог Е.Гідденс визначає конфлікт як реальну боротьбу між діючими людьми чи групами, незалежно від того, якими є джерела цієї боротьби, її способи і засоби, що мобілізуються кожною зі сторін.

Конфлікт також можна визначити як відсутність згоди між двома або більшою кількістю сторін, що можуть бути представлені конкретними особами чи групами осіб. Кожна сторона робить усе можливе, щоб було прийнято саме її точку зору чи мету, і заважає іншим робити те ж саме.

Таким чином, на повсякденному рівні під конфліктом ми розуміємо суперечку, сварку, а на семантичному рівні він трактується як розбіжність, зіткнення. Він є невід'ємною складовою життя сучасного суспільства. Ми вважаємо, що саме під час врегулювання різних ситуацій та взаємодій, особистості здатні пізнавати світ та виявляти певне ставлення до нього.